"ובי"ם שיולי הא משייל היכי הוה עובדא כי

הא דההוא גברא דאייתי בוכרא לקמיה דרבא אפניא דמעלי יומא מבא הוה יתיב

רבא וקא חייף רישיה דלי עיניה וחזייה

למומיה א"ל זיל האידנא ותא למחר כי אתא

למחר אמר היכי הוה עובדא א"ל הוה שדיין

שערי בהך גיסא דהוצא והוה איהו באידך

גיםא בהדי דבעי למיכל עייל רישיה ופרטיה

הוצא לשפותיה א"ל דלמא את גרמת ליה

א"ל לא ומנא תימרא דגרמא אסור ידתניא

ימום לא יהיה בו אין לי אלא שלא סיהיה בו ימום לא

מום ימניין שלא יגרום לו על ידי דבר אחר

שלא יביא בצק או דבלה ויניח לו על גבי

האזן כדי שיבא הכלב ויטלנו ת"ל יכל מום

ממר מום ואמר כל מום: מתני' סיבהמה

שמתה לא יזיזנה ממקומה ומעשה ושאלו

את רבי מרפון עליה יועל החלה שנממאת

ונכנם לבית המדרש ושאל ואמרו לו לא

יויום ממקומם: גמ' לימא תנן פתמא דלא

כר' שמעון ס(דתנן) ר' שמעון אומר ימחתכין

את הדלועין לפני הבהמה ואת הנבלה לפני

הכלבים ״רֹ׳ יהודה אומר אם לא היתה נבלה

מערב שבת אסורה אפילו תימא ר' שמעון

מודה ר' שמעון בבעלי חיים שמתו שאסורין

יהניחא למר בר אמימר משמיה יידרבא o

ראמר מודה היה רבי שמעון בבעלי חיים

שמתו שאסורין שפיר אלא למר בריה דרב

יוסף משמיה דרבא דאמר חלוק היה רבי

שמעון אפילו בבעלי חיים שמתו שמותרים

מאי איכא למימר התרגומה זעירי בבהמת

קרשים דיקא נמי דקתני עליה ועל החלה

שנטמאת מה חלה דקדישא אף בהמה

דקרישא אלא מעמא דקרישא הא דחולין

שריא הניחא למר בריה דרב יוסף משמיה

דרבא דאמר חלוק היה ר' שמעון אף בבעלי

חיים שמתו שמותרין שפיר אלא למר בר

אמימר משמיה דרבא דאמר מודה היה רבי

שמעון בבעלי חיים שמתו שאסורין מאי

איכא למימר הכא במאי עסקיגן יבמסוכנת ורברי הכל: מתני יאין נמנין על הבחמה

לכתחלה ביו"ם אבל נמנין עליה מערב יום

מוב ושוחטין ומחלקין ביניהם: גמ' מאי

אין נמנין אמר רב יהודה אמר שמואל יאין

פוסקין דמים לכתחלה על הבהמה ביו"מ היכי

עביד אמר רב מביא שתי בהמות ומעמידן

א) בכורות לג: [מנחות נו:], יתן וכ"א בשאלתות פ' בא סי' מד], ג) [שם בבכורות איתא אחד מום ואחד כל מוסן, ד) שבת קנו:, ה) וַל״ל דמניאו. ו) לעיל ב. ו: כ שבת קנו: ע"ש, ז) פסחים נו: ק) שבת מה: ע) ודרב וכ"א שם] ובאמת נ"ל דרבא ל) ותוספ׳ פ״גו. ל) ובכורות ט [עי׳ רש״י לקמן לו. ד״ה (עי׳ רש״י ל משום מקח וממכר], **מ**) [וע"ע חום' שבת כד: ד"ה לפי ופסחים מו. ד"ה לא תקראן,

תורה אור השלם 1. וְאִישׁ כִּי יַקְרִיב זֶבַח שָׁלְמִים לְיַיִּ לְפַלֵּא נֵדֵר שְּלָנִהְים לְּיָּךְ לְפַלֵּא בֶּוּדְ אוֹ לִנְּדְבָה בַּבְּקָר אוֹ בַצֵּאוֹ תָּמִים יִהְיֶה לְּרְצוֹן בל מום לא יהיה בו:

גליון הש"ם . רש"י ד"ה אין פוסקי ובו'. עי' רש"י לקמן דף לו ע"ל ד"ה משום מקח וממכר: בא"ד בספר עורא. כלישנא דש"ס סוכה לף לו ע"א וכן בעורא וכו׳ וזהו בנחמיה :סנהד׳ דף לג ע״ב

מוסף רש"י

אמר מום ואמר כל מום. כלומר מום לא יהיה בו מצי למיכתב וכתיב כל מוס, לרבות כולם (מנחות מחתכין ווו. באוונכין או הדלועין. התלושין ומיהו סתמן לאו למאכל בהמה קיימי אלא לאדם (שבת קנה:) ולא אמרינן מוקלין הן לבהמה דמאכל אדם הן (שם קנה:) ולא אמריגן טרחא דלאו צורך הוא . (לעיל ב.). ואת הנכלה. שנתנבלה היום ובין השמשות היתה עומדת לאדם ואפ״ה (שבת קנו:) שנתנכלה בשבת, מחתכיו ואע״נ שנתנבלה בשבת, דבין השמשות לא היתה עומדת לאכילת כלבים, אפילו הכי שרי, דלית לן מוקנה בשבת ולעיל ב.)**. מודה היה ר'** דאע"ג דאמר הנבלה לפני הכלבים. הני מילי במסוכנת דדעתיה עליה מאתמול לכלבים, אבל מודה הוא בבעלי חיים, כלומר בבריאים שמתו שאסורין (שבת מה:).

מוסף תוספות

א. לפי שאין יכול ליהנות בשעת שריפה. מוס' שנת כד: ד״ה ולפי. ב. [ד]מאי שנא משמן חולין שמותר לשורפו ולהדליקו להנאתו. דאטו תרומה לפי שיש מצוה בשריפתה מיגרע גרע. שס. ג. [ד]ודאי עיקר שריפה אינו לשם הנאתו אלא לשם מצוה בעלמא, אלא שלא הקפידה תורה אם

ובי"ט שיולי קא משייל. פעמים שהיה טרוד בעיו"ט ומשראה המומין אומר לו לך עכשיו ובא למחר והיה שואלו על המום איך בא לו מפני שנחשדו כהנים על הבכורות להטיל בהם מום כדתנן (בכורות גבי תרומת חמץ ומריצה לפני כלבו וי"ל דנחינה לכלבו אע"ג דאין דף לה.) כל המומין הראויים לבא בידי אדם רועי ישראל נאמנים

רועי כהנים אין נאמנים ולריך להביא עדים שמחליו בח לו: ההוח גברח. כהן היה: דלי עיניה. נשא עיניו: הוצח. גדר של קוצים: הוה שדיין שערי בהך גיסא דהולא. שעורין היו מושלכים מעבר לגדר והבכור היה לעבר השני: ופרטיה לשפותיה. קרע שפתיו. והיא שנויה במומי הבכור שפתו שנפגמהם שלעולם הוא ניכר: את גרמת ליה. מדעת נתת השעורים שם שנחשדתם על הבכורות מפני טורח הגדול והיציאה שהוטל עליו שישראל אינו מטפל בו אלא שלשה חדשים ונותנו לכהן: לא יהיה. קרי ביה לא יהיה: ה"ג מום לא יהיה בו אין לי אלא כו'. אי כתב מום ולא כתב כל לא היה לו לאסור גרמא אלא נתינת מום ממש אבל עכשיו אמר מום לאסור נתינת מום ממש ואמר כל מום לאסור גרמא: בותבר' חלה שנטמאת. אינה ראויה לכהן היום דהא באכילה אסורה לעולם ובהסקה או לחתה לכלבו בי"ט אסור דאין מבערין קדשים טמאים מן העולם ביו"ט ואפילו ע"י אכילת בהמה דקי"לם שאין שורפין קדשים בי"ט ולא תימא דוקא שריפה משום דהבערה שלא לנורך היא דהא אין מדליקין בשמן שרפה ביו"ט הבערה לנורך היא דהדלקת נר ביו"ט נורך אכילה היא ומותרת אפילו הכי בשמן שרפה לא והוא שמו תרומה שנטמאת דגזרת הכתוב היא שאין קדשים טמאים מתבערים ביו"ט דרחמנא אחשבה להבערתן דכתיב באש ישרף (ויקרא ז) הלכך מלאכה היא: גבו׳ ואת הנכלה לפני הכלבים. וכשנתנבלה בשבת קאמר מדפליג רבי יהודה עלה ואמר אם לא היתה נבלה מע"ש אסורה לפי שאינה מן המוכן: בבעלי חיים. בהמה בריאה בין השמשות: שמתו. בי"ט: שחסורים. וכי שריח במסוכנת בין השמשות דדעתיה עלויה להאכילה לכלבים: בבהמת קדשים. שאסורה בהנאה וטעונה קבורה ואינה נפדית דבעיא העמדה והערכה אי נמי אין פודין קדשים להאכיל לכלבים ואפילו למאן דאמר פודין בי"ט לא פרקי לה הלכך לא חזיה: הלה טעמה דקדשים. כיון דדיקא מתני׳ למתנייה דומיא דחלה על כרחך שמעינן מינה דדוקא בקדשים

נקט ופרכינן אלא טעמא דקדשים

בתמיה: הא דחולין שריא. לכלבים

ולא מתסרא משום מוקנה: הניחא

למר בריה דרב יוסף כו'. איכא

ועל החלה שנשמאת לא יויונה ממקומה. פרש"י דלמאי חזי אי לאכילה הא טמאה היא אי להסקה תחת תבשילו אין שורפין קדשים בי"ט וכ"ת ירילנה לפני כלבו כדאמרינן בפסחים (דף לב. ושם)

> כאו שום טורח זהו ביעורו וכשם שאין ובעלים משל גבוה קא זכו ומה שאין שורפין את התרומות היינו גזרה

תרומה אטו קדשים ס: • [בבהמת קדשים. ורני טרפון שהיה מסופק דס"ד

דשרי משום בזיון קדשים]: ת"י גריפת

זו אצל זו ואומר זו כזו תניא נמי הכי סחלא יאמר אדם לחברו הריני עמך בסלע הריני עמך בשתים אבל אומר לו הריני עמך למחצה ולשליש ולרביע:

למימר מתני׳ דדיקא לאשמועינן דחולין שריא ר׳ שמעון היא דלית ליה מוקצה: אלא למר בריה דאמימר. מני לא ר׳ יהודה ולא ר׳ שמעון: הכא במאי עסקינן במסוכנת. לעולם ר' שמעון היא ומתני' במסוכנת דשרי ר' שמעון בה ואמר מחתכין את הדלועין כו' הלכך טעמא דקדשים לא יויזנה הא דחולין שריא: בורגבי' אין נמנין. בגמ' מפרש מאי היא: אבל. שוחט הוא הטבח בלא פסוק דמים ומחלקין אותה ביניהם ולמחר יפסוק להם דמיה: גב" ° אין פוסקין דמים. דמקח וממכר בשבת וביו"ט אסור 0° בספר עזרא (נחמיה יג): היכי עביד. דקתני שוחט הוא ומחלקין ביניהן היכי עביד שידעו למחר כמה היתה שוה לפסוק דמיה: מביא. להם ביו"ט שתי בהמוח שוות ויאמר ראו שזו כזו ולמחר שמין את הנותרת: **הריני עמך.** נמנה על בהמה זו בסלע והיינו כשמואל דאמר אין פוסקים לה דמים ביו"ט: מתני׳

הואיל ומבערה מיהא מן העולם. תוס׳ הרס"ש שנת כד: ד"ה מחי טעמת. ד. דגזרינן היכא דנהנה ממנה בשעת שריפה אטו

ימתה ביו״ט, דכיון דמסוכנת, מתה מאתמול היא ל), ואפילו לר״י. ומתניתין בבהמת קדשים, ולפיכך לא יויונה. הא דחולין דברי הכל שרי לטלטלה. **מתנ"** אין נמנין על הבחמה בתחילה ביו"ט כר׳. אוקמה רבה היכא שאינו נהנה ממנה דאז אסור מן התורה. לשכ"6. אין נמנין לפסוק לה דמים, אבל נמנין עליה ואומר זו כמו זו שמכרה מערב [יו"ט], ודמי אותה הבהמה ידועים, ושוחטים (מחלוקת) [ומחלקים] בלא פסיקת דמים. תניא נמי הכי לא יאמר אדם לחבירו, הריני עמך בסלע, הריני עמך בשתים, שנמצא פוסק דמים, אלא אומר לו הריני למחצה או לשליש או לרביע.

שורפין כך אין מבערים דרחמנא אחשבה להבערתו אע"ג דהוי לצורך כדאמר אין מדליקין בשמן שרפה ביו"ט ואע"פ שהוא לורך יו"ט להדליק לצורך אכילה וקשה דהא דאין שורפין קדשים ביו"ט היינו טעמא משום טורח מלאכה לעשות אש ולעסוק בשריפתו אבל הכא כשנותן החלה לפני כלבו אין כאן שום טורח מלאכה לכן נ"ל דלכך אין נותנה לפני כלבו משום דמלותה בשרפה כדאמר בשבת ודף כה) כשם שמלוה לשרוף החדשים שנטמאו כך מנוה לשרוף את התרומה שנטמאת אבל גבי תרומת חמץ דקאמר מריצה לפני כלבו לא מיירי כשנטמאה אלא משום ביעור חמץ ולכך אינה לריכה שריפה וכן משמע בתמורה דף לג:) דחשיב לה לתרומה טמאה בהדי הנשרפין וקאמר הנשרפין לא יקברו ומ"מ קשה דהיכי מדמה תרומה לקדשים למימר שאין שורפין תרומה ביו"ט אימא שאני שריפת קדשים דלית בהו לורך הדיוט כללא לכך אין שורפין אבל תרומה דצורך הדיוט להסיק תחת תבשילו אימא ישרפנו בי"ט תחת תבשילו דהא איכא לורך אוכל נפשב ותירץ רצינו ילחק דתחת תבשילו הואיל ואית ביה נמי לורך גבוה בטל ליה לורך הדיוט אלל לורך גבוה והוי כאילו כולו של גבוה וראיה מדלעיל (דף יט.) דאמרינן נדרים ונדבות אין קרבין ביו"ט ואפילו שלמים ואמאי והא שלמים לורך הדיוט אית בהו אלא ודאי בטיל ליה חלקו אצל חלק גבוה והוי כאילו כולם לגבוה הכא נמי גבי תרומה נימא הכיג וקשה לפי זה דא"כ לליית פסחים היכי דחיא י"ט הא אית ביה לורך גבוה כי אם ללי אש ואמאי לא בטיל ליה אצל מצות גבוה את מה שיש להדיוט אלא ודאי י"ל דאין קושיא מטעם זה דמלות גבוה לא בטלה חלק דהדיוט וגבי שלמים שאני דעיקר הקרבה בשביל גבוה וכהנים

בח א מיי' פ"ב מהלכות יו"ט הלכה ג טור שו"ע א"ח סי' תנח סעיף ט [וטוש"ע י"ד סי' שינ :סער ג

בש ב מיי פ"ב מהלי בכורות הלכה ת טוש"ע יו"ד סי׳ שיג סעיף :6

ל ג מיי׳ פ״ב מהלכות יו״ט הלכה טו טוש״ע ל"ח סי תקיח סעיף ו: לא ד ה מיי שם: לב ו מיי שם טוש"ע :05 לג ז ח מיי׳ פ״ד מהל׳ יו"ט הלכה יט סמג לאוין עה טוש"ע א"ח סי מק סעיף א:

רבינו חננאל

וכז רבה הוה חייף וכן ובה ההה היין-בעיו״ט, ואייתו ליה בכור לבקרו, דלי רישיה וחזא למומא. ואמר ליה זיל האידנא ותא למחר. אתא למחר, א״ל איך נפל ביה האי מומא, א״ל בכור חזי שערי דרמו מאחורי דהוצא, הכניס מאחורי דהוצא, הכניס ראשו בין הוצא לאכול ים, פרטיה כלומר הקוץ שפתו, א״ל ודילמא את גרמת ליה. א"ל לא. וגרמא דאסור מנא לן, דתניא מום לא יהיה בו, אין לי שלא יהיה בו מום, אבל אם יש בו מותר לאוכלו במומו, מניין שאסור לגרום לו מום, שלא יביא בצק ויתן באזנו של גדי כדי שיבוא כלב ויטלנו, ת״ל כל מום לא יהיה בו מעצמו, מכאן שאסור שמתה לא יזיזנה ממקומה כר׳. משנה זו סתם היא, וקתני לא יזיזנה ממקומה, לימא תנן סתמא דלא כר׳ שמעון, דתנן מחתכין את הדילועין לפני הבהמה ואת הנבלה לפני הכלבים. ואמרינן לפני הכלבים. אפילו תימא ר' שמעון, מתניתין בשמתה ביו"ט, ומודה ר' שמעוז בשהיו ביו"ט שאסורין לטלטלן. . הניחא למר בר אמימר שמעון [בבעלי חיים שמתו שאסורין], אלא למ״ד חלוק היה ר׳ שמעון אפילו בבעלי חיים שמתו ביו"ט, שמותר לטלטלן וליתנם לפני הכלבים, מאי איכא למימר. תרגמא זעירי למשנתנו בבהמת קדשים שטעונה קבורה, ואסור להאכילה לכלבים, לפיכך לא יזיזנה ממקומה. ואמרינן מתני' נמי דייקא דבהמת קדשים היא, . דקתני עליה ועל החלה, עליה דומיא דחלה. מה חלה קדש אף בהמה קדש. ודייקינז מינה טעמא דהיא בהמת קדשים, הא בהמה דחולין שמתה ביו״ט מותר לטלטלה אליביה דר' שמעון, הניחא למ״ז . חלוק היה ר' שמעון בבעלי חיים שמתו שמותר היה ר' שמעון מודי היה שאסורין מאי איכא למימר. ואוקימנא